

Procesul de la Bologna și mobilitatea studenților

Rezoluția Parlamentului European din 23 septembrie 2008 privind Procesul de la Bologna și mobilitatea studenților (2008/2070(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere articolele 149 și 150 din Tratatul CE,
  - având în vedere Comunicarea Comisiei, intitulată „Rezultatele programului de modernizare a universităților: educație, cercetare și inovare”, (COM(2006)0208),
  - având în vedere Comunicarea Comisiei, intitulată „Mobilizarea capitalului intelectual al Europei: să permitem universităților să contribuie din plin la strategia de la Lisabona” (COM (2005)0152),
  - având în vedere raportul intitulat „Orientare asupra structurii învățământului superior în Europa 2006/07 – Tendințe naționale în Procesul de la Bologna” (Eurydice, Comisia Europeană, 2007),
  - având în vedere studiul Eurobarometru din martie 2007 privind „Percepțiile asupra reformelor din învățământul superior”,
  - având în vedere poziția sa adoptată în prima lectură la 25 septembrie 2007 cu privire la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului referitor la producerea și elaborarea de statistici în materie de educație și formare continuă¹,
  - având în vedere rezoluția Consiliului din 23 noiembrie 2007 privind modernizarea universităților în vederea creșterii competitivității europene în cadrul unei economii globale bazate pe cunoaștere,
  - având în vedere concluziile Președinției Consiliului European din 13 și 14 martie 2008,
  - având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere raportul Comisiei pentru cultură și educație și avizul Comisiei pentru bugete (A6-0302/2008),
- A. întrucât obiectivele procesului de la Bologna sunt crearea unui spațiu european al învățământului superior până în 2010, inclusiv realizarea de reforme în învățământul superior, eliminarea obstacolelor rămase în calea mobilității studenților și a cadrelor didactice, precum și creșterea calității, atractivității și a competitivității învățământului superior în Europa;
- B. întrucât mobilitatea studenților și calitatea învățământului trebuie să rămână printre elementele esențiale ale procesului de la Bologna;

---

¹ JO C 219 E, 20.8.2008, p. 68.

- C. întrucât mobilitatea studenților formează noi valori culturale, sociale și academice și creează oportunități pentru dezvoltarea personală și îmbunătățirea standardelor academice și a capacității de angajare la nivel național și internațional;
- D. întrucât mobilitatea studenților este încă inaccesibilă multor studenți, cercetători și altor cadre didactice, în mod deosebit în cazul noilor state membre, mai ales din cauza granturilor insuficiente; întrucât obstacolele sunt binecunoscute și au fost indicate în mod repetat de către multe părți interesate, implicate în dezbatere;
- E. întrucât trebuie să se acorde o atenție deosebită finanțării corespunzătoare acordate studenților pentru învățare, costuri de trai și mobilitate;
- F. întrucât Parlamentul a considerat mereu mobilitatea studenților drept o prioritate bugetară și s-a străduit să asigure un nivel corespunzător de finanțare pentru programele Uniunii Europene din domeniul învățământului; întrucât poziția sa fermă în această privință a condus, în pofida reducerilor introduse de Consiliu la propunerea Comisiei, la o majorare a creditelor alocate programelor Educație continuă și Erasmus Mundus, negociate în conformitate cu cadrul financiar multianual 2007-2013 și în cadrul procedurilor bugetare recente;
- G. întrucât sunt necesare date statistice fiabile despre mobilitatea studenților pentru a observa, compara și evalua, precum și pentru a dezvolta politici și măsuri adecvate;
- H. întrucât recunoașterea învățării informale și nonformale reprezintă esența unei strategii de învățare de-a lungul vieții și evidențiază importanța educației pentru adulți în cadrul acestui proces;
- I. întrucât alegerea de a pleca în străinătate nu trebuie să fie îngrădită de nici un obstacol administrativ, financiar sau lingvistic;
- J. întrucât mobilitatea încurajează învățarea limbilor străine și îmbunătățirea abilităților generale de comunicare;
- K. întrucât este urgentă reformarea și modernizarea universităților în ceea ce privește calitatea, structura studiilor, inovarea și flexibilitatea;
- L. întrucât calitatea activității pedagogice este la fel de importantă ca și calitatea cercetării, și ar trebui reformată și modernizată în întreaga Uniune Europeană și întrucât aceste două dimensiuni sunt strâns legate;
- M. întrucât sistemele naționale diferite de recunoaștere reprezintă un obstacol important în calea tratamentului egal al studenților, precum și a progresului în cadrul spațiului european al învățământului superior și al pieței europene a muncii;
- N. întrucât mobilitatea poate fi frânată atât prin absența unei recunoașteri complete și corespunzătoare a cursurilor urmate, cât și de lipsa unei echivalențe între diplomele obținute;
- O. întrucât este urgentă implementarea, coordonarea și promovarea unei abordări coerente în toate țările care au semnat Procesul de la Bologna;
- P. întrucât Procesul de la Bologna trebuie să creeze un nou model progresiv de educație,

care să garanteze accesul tuturor la formare, principalul obiectiv fiind transmiterea cunoașterii și a valorilor și care să creeze o societate durabilă în viitor, conștientă de sine și fără dezechilibre sociale,

1. consideră că o mai mare mobilitate a studenților și calitatea diferitelor sisteme educaționale trebuie să reprezinte o prioritate în contextul redefinirii obiectivelor majore ale Procesului de la Bologna după 2010;
2. subliniază faptul că, pentru a realiza mobilitatea studenților, trebuie să se ia măsuri în diferite domenii de politică; diferite aspecte ale mobilității depășesc sfera de aplicabilitate a învățământului superior și intră în sfera afacerilor sociale, a finanțelor și a politicilor de imigrare și de acordare a vizelor;
3. salută eforturile întreprinse de statele membre în cadrul cooperării interguvernamentale în vederea creșterii calității și competitivității învățământului în UE, mai ales prin promovarea mobilității, asigurarea recunoașterii calificărilor și asigurarea calității, în special în lumina posibilității reduse de manevră datorate marjelor reduse rămase la rubrica 1a a Cadrului financiar;
4. are convingerea că trebuie continuată metoda consultării asumată de toate părțile implicate în proces: instituții, precum și reprezentanți ai studenților ar trebui să colaboreze strâns pentru a elimina obstacolele care au rămas în calea mobilității și problemele legate de calitate și implementarea Procesului de la Bologna;
5. accentuează faptul că pe parcursul implementării Procesului de la Bologna, trebuie să se acorde o atenție deosebită cooperării și coordonării strânse și intense cu Spațiul European de Cercetare;

Mobilitatea studenților: calitate și eficiență

6. insistă asupra nevoii urgente de a obține statistici comparabile și fiabile cu privire la mobilitatea studenților și la profilul socio-economic al acestora, precum indicatori comuni, criterii și repere, pentru a depăși lipsa actuală de date și pentru a promova schimbul de bune practici;
7. invită universitățile să îmbunătățească și să simplifice informațiile furnizate on-line și off-line, atât pentru studenții nou-veniți, cât și pentru cei care pleacă; invită universitățile și agențiile naționale Erasmus să colaboreze cu organizațiile studențești pentru a asigura disponibilitatea tuturor informațiilor necesare în timp util; invită universitățile să apere drepturile studenților, în spiritul angajamentelor luate prin aderarea la Carta Universitară Erasmus;
8. subliniază necesitatea bidirecționalității fluxului de studenți și cadre didactice universitare pentru îndeplinirea obiectivelor Procesului de la Bologna; subliniază disparitățile existente în tendințele actuale și în special mobilitatea redusă către statele membre care au aderat la UE în 2004 și 2007;
9. accentuează importanța îndrumării studenților nou-veniți pentru integrarea socială, culturală și lingvistică;
10. subliniază faptul că o mai bună cunoaștere a limbilor străine constituie un atu considerabil

și una dintre rațiunile de a fi ale mobilității studenților și că este important să se ofere cursuri intensive de limbă studenților nou-veniți, înainte și/sau pe durata studiilor Erasmus;

Reforma în învățământul superior și modernizarea universităților: calitate, inovare și flexibilitate

11. invită universitățile din Uniune să întreprindă o reformă inovatoare, amplă și metodică a programei de învățământ, întrucât o restructurare ambițioasă și de calitate a conținutului și a organizării este esențială pentru mobilitatea studenților și pentru o mai mare flexibilitate; propune introducerea unei „perioade de mobilitate a studiilor” în toate programele universitare, pentru a le permite studenților să meargă în străinătate;
12. solicită să se pună accentul pe programele europene mixte de doctorat, care promovează mobilitatea doctoranzilor, precum și pe crearea unui cadru pentru un doctorat european;
13. subliniază rolul esențial al calității și al excelenței activității pedagogice, având în vedere că existența unor cadre didactice calificate în toate domeniile de studiu și progresul și formarea lor continuă sunt esențiale pentru atractivitatea și eficiența acestora, precum și pentru realizarea obiectivelor Procesului de la Bologna;
14. reafirmă necesitatea intensificării dialogului transnațional și a schimburilor de informații și experiență, pentru a facilita convergența formării cadrelor didactice, inclusiv a celor din învățământul primar, precum și eficacitatea dezvoltării profesionale continue;

Finanțare și investiții în mobilitatea studenților și dimensiunea socială

15. ar trebui acordată asistență specială studenților din grupurile defavorizate din societate, de exemplu prin propunerea de facilități de cazare necostisitoare și decente; deseori este necesar un sprijin suplimentar după sosire;
16. sugerează introducerea unei legitimații studentești europene armonizate, pentru a facilita mobilitatea și pentru a permite studenților să obțină reduceri la cazare și la produsele strict necesare de trai;
17. invită statele membre și autoritățile competente să garanteze un acces egal și universal la mobilitate prin proceduri simple, flexibile și transparente de acordare de granturi și prin acordarea unui sprijin financiar suplimentar pentru destinații ce implică costuri ridicate și acelor studenți care au nevoie; consideră că este esențial ca studenții să beneficieze de acest sprijin înainte de plecare, pentru ca efortul financiar pe care trebuie să-l facă să nu fie prea mare;
18. salută faptul că, în contextul evaluării la jumătatea termenului a cadrului financiar multianual, prevăzută în Declarația anexată Acordului interinstituțional din 17 mai 2006 privind disciplina financiară și buna gestionare financiară, ar trebui luată în considerare creșterea pachetului financiar alocat pentru programele din domeniul educației și în special pentru bursele Erasmus, în funcție de rezultatele monitorizării și evaluării programului;
19. Subliniază faptul că ar trebui să se introducă și să se promoveze noi mijloace de finanțare a mobilității studenților, cum ar fi împrumuturile fără dobândă și/sau împrumuturile transferabile;

20. invită universitățile europene să colaboreze cu sectorul privat (de exemplu cu organizațiile economice sau comerciale, cum ar fi camerele de comerț) pentru a identifica noi mecanisme eficiente de cofinanțare a mobilității studenților în fiecare ciclu de studii (licență - masterat - doctorat), îmbunătățind astfel calitatea sistemelor de învățământ;
21. sugerează dezvoltarea unui dialog fructuos și a unui schimb bidirecțional între companii și universități pentru a iniția parteneriate inovatoare și pentru a explora noi căi de colaborare;

Calitatea și recunoașterea integrală a diplomelor

22. invită Comisia și statele membre să continue implementarea cadrelor europene de referință (Cadrul calificărilor de la Bologna, Cadrul european al calificărilor pentru formare de-a lungul vieții, Standardele și orientările europene pentru asigurarea calității și Convenția de la Lisabona privind recunoașterea calificărilor), pentru a crea spațiul european al învățământului superior;
23. subliniază, așadar, urgența implementării unui sistem ECTS de transfer de credite complex, unificat și eficient, astfel încât calificările studenților și ale cadrelor didactice universitare să fie ușor transferabile în Europa datorită unui cadru unic comun;
24. subliniază faptul că sistemul de calificări în trei cicluri (licență, masterat și doctorat) ar putea fi mai flexibil, în special prin folosirea unui sistem de 4+1 în loc de sistemul de 3+2 pentru primul și al doilea ciclu; observă că pentru unele studii, acest sistem ar putea fi mai potrivit pentru asigurarea unei mai mari mobilități și a unor șanse mai mari de angajare a absolvenților;
25. propune ca stagiile și alte tipuri de experiență informală și nonformală de mobilitate, aprobate de universități, să beneficieze de credite ECTS și să fie recunoscute ca parte integrantă a programelor de învățământ;

Implementarea Procesului de la Bologna în toate țările implicate

26. invită autoritățile competente ale statelor membre și universitățile din Uniune să încurajeze și să stimuleze schimbul de bune practici și inițiative de sensibilizare;
27. îndeamnă statele membre să faciliteze procedurile de acordare a vizelor și să reducă costul acestora pentru studenții mobili, mai ales în ceea ce privește țările candidate și țările membre cele mai estice, în conformitate cu directivele UE privind vizele;

0

0 0

28. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.